

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Molenvijverparkje

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Molenvijverparkje

Titel:	Molenvijverparkje
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Bierbeek
Deelgemeente:	Bierbeek
Bron:	Schepping: 2015-05-08 Bijwerken: 2018-12-03 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300743
Coördinaten:	Breedte: 4.75735587566 Lengte: 50.8351654771

Primaire tekst

Kleine landschappelijke tuin (oorspronkelijk 71 are) aangelegd omstreeks 1910 rond een voormalige molenvijver met eilandje; recent oranjerieachtig gebouw (banket- en receptiezal) en heraanleg tussen gebouw en vijver (pergola en terras).

Het Berkenhof – een recente benaming voor een deel van het voormalig domein van de watermolen van Ruysbroek – is een laat voorbeeld van wat genetisch als een molenvijverparkje kan worden omschreven. Het centrale gegeven hierbij is de molenvijver, in dit geval een langwerpige vijver van 23 are op de rechteroever van de Mollendaalbeek. Het molengebouw, een 17de-eeuwse korenwatermolen met molenaarswoning, bevindt zich stroomafwaarts aan de overzijde van de beek. In 1876 werd het molengoed opgesplitst. De vijver en de omgevende percelen ('hof ' en 'land') op de rechteroever, ongeveer 1 hectare, kwamen daarbij in handen van Leopold Rosseels, "horticulteur" uit Leuven, mogelijk een ons onbekend lid van de bekende Leuvense dynastie van hoveniers en tuinarchitecten.

Rond 1909 worden de percelen 'hof ' en 'land' die de vijver omgeven, tot één perceel 'lustgrond' van 71 are (perceel nummer 387a) samengesmolten. De huidige aanleg – een vage landschapsstijl op beperkte schaal – dateert ongetwijfeld uit die periode en is hoofdzakelijk op de vijver toegespitst. Hij wordt gekenmerkt door de oude molenvijver met een eilandje, via een betonnen boogbrug met het vasteland verbonden en beplant met taxussen (*Taxus baccata*), mogelijk ooit in vorm gesnoeid maar nog nauwelijks zichtbaar tussen het kreupelhout. De gevarieerde oeverbeplanting bestaat uit restanten van een rij witte paardekastanjes (*Aesculus hippocastanum*), twee treurbeuken (*Fagus sylvatica* 'Pendula'), een zomereik (*Quercus robur*) en gewone es (*Fraxinus excelsior*). Deze bomen hebben stamomtrekken tussen 200 en 250 centimeter op 150 cm hoogte. Twee bomen behoren waarschijnlijk tot een oudere beplanting, met name een haagbeuk (*Carpinus betulus*) met 245 centimeter omtrek op 150 cm hoogte en een Spaanse aak (*Acer campestre*) met 212 centimeter omtrek. Het gaat om uitzonderlijke exemplaren, die een vooraanstaande plaats bekleden op de Belgische ranglijst.

In 1994 werd het houten paviljoen afgebroken, waarin jarenlang het 'uurwerk van Pardon', een ingenieus knutselwerk van lucifers, was ondergebracht. Het werd vervangen door een gebouw met oranjerieallures, waarin de firma 'Berkenhof ' (verhuur van feestzalen, traiteurdienst) onderdak vond. De tuin werd daarbij heraangelegd naar ontwerp van Marc Van Wonterghem, met als voornaamste innovaties: een grote pergola tussen het gebouw en de vijver en, aansluitend, een houten terras.

Merkwaardige bomen (Het cijfer in vet geeft de stamomtrek gemeten op 150 cm hoogte)

- gewone haagbeuk (*Carpinus betulus*) **245**
- Spaanse aak (*Acer campestre*) **212**

Auteur: Deneef, Roger

Datum: 2004

Titel Text: Tuin van het Berkenhof

Grafische documenten

Het Berkenhof, nieuw gebouw en aanleg in de tuin bij de voormalige molenvijver van Ruisbroek (Pauwels, Oswald, 01-01-1999, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger Bierbeek, art. 2106.

BAUDOIN J.C. e.a., *Bomen in België. Dendrologische inventaris 1987-1992*, Stichting Spoelberch-Artois in samenwerking met de Belgische Dendrologische Vereniging, 1992, p. 326 en 342.

DE SCHEPPER J., beschermingsvoorstel watermolen Ruysbroekstraat 14 te Bierbeek, 1992, archief Monumenten en Landschappen, Leuven; voor overzicht historische achtergrond zie: Historische schets van Bierbeek, Heemkundige Kring Bierbeek, 1975, p. 10.

LEFEVER F.A., *De Leuvense tuin architectenfamilie Rosseels*, in *Meer Schoonheid* 34, 1987, p. 65-73, 99-107.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/474>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120451>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/41547>

Beknopte karakterisering

Datering: vierde kwart 19de eeuw, vóór WO I

Typologie: tuin- en parkbeplantingen, tuinbruggen, tuinen, vijvers